

**Vänsterpartiets förslag till
budget 2017 för Mörbylånga
kommun**

**Välfärd, rättvisa,
tillgänglighet och
hållbarhet**

**Vänsterpartiet
Mörbylånga**

Välfärd, rättvisa, tillgänglighet och hållbarhet

Vänsterpartiets förslag till budget 2017 för Mörbylånga kommun

Vänsterpartiet värnar välfärden. Tack vare Vänsterpartiets budgetkrav i riksdagen får Sveriges kommuner under 2017 dela på 10 miljarder kronor. I Mörbylånga vill vi satsa en del av dessa pengar på att införa försök med sex timmars arbetsdag på någon av enheterna inom äldreomsorgen.

Kommunen står idag inför två stora utmaningar, att hitta en långsiktig lösning på vattenförsörjningen och att bygga upp ett förtroende bland kommunens personal att Mörbylånga är en arbetsgivare som det är värt att stanna kvar hos. Vänsterpartiet har tidigare till exempel krävt att en tjänst som personalchef inrättas – nu har verkligheten hunnit i fatt kravet och läget har blivit akut. Mörbylånga kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare, vi vill därför avsätta mer pengar för lönehöjningar. Att få anställda att stanna kvar i kommunen gör också att behovet av inhyrd personal minskar. Rätt till heltid är också en självklarhet som Vänsterpartiet länge föreslagit.

För medborgarna har inrättandet av ett servicecenter i kommunen inneburit att det kommer att bli lättare att få svar på frågor och problem lösta. Att det kallas för servicecenter istället för medborgarkontor, som Vänsterpartiet föreslog i en motion (som majoriteten avsåg) stör oss inte alls. Vi har ingen prestige i frågan. Huvudsaken är att verksamheten förbättras. Kommunen saknar idag egen konsumentvägledare, detta borde kunna vara en funktion som skulle kunna samordnas med servicecentret. Konsumentvägledning är viktigt, inte minst för nyanlända.

När det gäller de konkreta siffrorna är det svårt för oss att ta ställning, eftersom kommunens politiska organisation är uppbyggd så att vi inte får delta i budgetprocessen på ett rimligt sätt.

Alla partier som är representerade i kommunfullmäktige har inte full insyn i kommunens arbete inför budgeten. Vänsterpartiet anser att samtliga partier ska få delta på det KLU-möte där majorite-

tens budgetförslag presenteras. Sannolikt kräver våra förslag utökade resurser och vi förordar därför en skattehöjning, om det inte kan visas att de behov som finns i kommunen kan tillgodoses ändå.

Bostäder och infrastruktur

Vi måste få fram fler bostäder i vår kommun. Hyresrätter med rimliga hyror ska prioriteras. När vi bygger nytt så måste det göras klimatsmart, till exempel genom att bygga lågenergi- eller passivhus och att använda miljöanpassat byggmaterial.

För att klara bostadsförsörjning måste kommunen ta ett långsiktigt ansvar för bostadsbolaget, MBAB. Det ska vara ett helägt kommunalt bolag, fastigheter ska inte säljas för att få in pengar till nybyggnation, vilket skulle leda till att bolaget blir sittande med oattraktiva och dyra hus som ingen vill köpa, medan de fastigheter man faktiskt kan tjäna pengar på blir privata.

Det är också viktigt att fortsätta satsningen på fler cykelvägar, som sträckan mellan Almér och Skogsby, samt att se till att cykelvägarna från fyr till fyr får en sträckning på östra Öland.

En grön kommun

Alternativa energikällor blir alltmer konkurrenskraftiga. Produktionen av egen el med hjälp av solpaneler växer och vindkraft är den förnybara energikälla som ökar mest i världen. Utvecklingen i Sverige visar på samma trend. På solens och vindarnas ö måste vi satsa stort på att hänga med i utvecklingen mot ett fossilfritt samhälle. Att vi också bor på Sveriges kotätaste plats borde placera oss främst när det gäller produktionen av biogas.

Mörbylånga kommun är på många sätt ambitiös i detta arbete, men mer kan självklart göras. Alla kommunens hus och byggnader bör vid ny- och ombyggnation installera solpaneler på tak och väggar, varje avsteg från denna regel ska särskilt motiveras.

För att få fart på biogasproduktionen skulle kommunen fjärrvärmeverk kunna eldas med närproducerad biogas istället för med flis.

Barn och unga

Kommunen ska satsa på kostnadsfria sommarlovsaktiviteter. Allt för många barn får inte den sommar de borde få. De blir kvar hemma medan klasskompisarna försvinner iväg. Det statliga sommarlovsstödet syftar till att ge barn i åldersgruppen 6-15 år en möjlighet till sommaraktiviteter.

Skolgårdarna i kommunen ska rustas upp. När fler barn nu tvingas trängas på mindre ytor, på grund av den positiva befolkningsutvecklingen, ökar behovet av satsningar på utemiljöerna, också här finns pengar att hämta från staten tack vare Vänsterpartiets välfärdsmiljarder.

En av Vänsterpartiets kapphästar är att utveckla kulturskolan. Satsningen bör utökas från att bara gälla musik till att omfatta även andra kulturyrningar. Glädjande nog satsar staten, tack vare Vänsterpartiets budgetarbete, extra pengar för att kunna sänka avgifterna.

Vänsterpartiet vill också starta ett barnkulturcentrum på en av kommunens förskolor, dit alla andra förskolor också kan åka, exempel på en väl fungerande verksamhet finns redan på den öppna förskolan Måsen i Kalmar.

Vi vill fortsätta satsningar på små grupper i förskolan. Kommunen bör också inrätta en tjänst för genuspedagogik i förskolan. Denna ska hjälpa personalen att utveckla sitt arbete med jämställdhetsfrågor och få dem att se hur de i sitt dagliga arbete med barnen kan motverka könsrollstänkandet. De flesta av våra fördomar för vi vidare helt obetänksamt. Omedvetet gör och säger vi saker som förstärker könsroller som vi egentligen skulle vilja motverka. Då är det bra att utgå från en pedagogik där man är medveten om vilka värderingar man förmedlar till barnen.

Vänsterpartiet vill införa gratis kollektivtrafik för unga. Detta är inte bara en sak som ger yngre bättre förutsättningar att delta i olika aktiviteter utan innebär också att föräldrar inte behöver skjutsa barn lika mycket, vilket minskar bilköran-det.

När det gäller skolan har resultaten i Mörby-

långa kommun sjunkit katastrofalt under senare år. Jämfört med riksgenomsnittet ligger niondeklassarna långt efter när det gäller möjligheten att fortsätta på gymnasiet. Motivationen är låg. I detta läge måste kommunen våga tänka nytt kring hur skolan ska fungera. Till exempel borde läxor tas bort, det är orimligt att överlåta ansvaret för utbildningen på föräldrarna. Inte bara de barn som har föräldrar med tillräckliga kunskaper och tillräckligt mycket tid ska få en bra utbildning! Dessutom visar många undersökningar att dagens barn är stressade och att många närmar sig utmattningsdepression. Det är inte vettigt att kräva att barn och ungdomar som princip ska ta jobbet med sig hem. De har lika stort behov av återhämtning som vuxna.

Äldre

Vi vill att kommunen tillsätter en projektgrupp för att utreda förutsättningar för ett äldreboende i Södra Möckleby.

Flakcyklarna som under året börjat användas till förskolebarnen i Torslunda och Färjestaden är en mycket bra satsning. Liknande cyklar används i andra kommuner på äldreboenden där även den som är rullstolsburen kan åka med. Mörbylånga kommun bör köpa in flakcyklar till våra äldreboenden. Erfarenheter från cykelprojekt för äldre i bland annat Uppsala har visat att cykelturerna ger många positiva effekter för en åldring, de äter bättre, sover bättre och blir på bättre humör.

Feministiskt perspektiv

Skyddet för våldsutsatta kvinnor och barn är ett samhällsansvar och en del av den allmänna välfärden. Ansvaret ligger på kommunen, men kvinnojourern utgör ett stort och ovärderligt komplement. Vänsterpartiet har i förhandlingarna om statsbudgeten drivit igenom ökade anslag för kvinnojourer, vilket naturligtvis också måste slå igenom i vår kommun.

Alla som önskar ska ha rätt till heltidsarbeten och de många kvinnor som har ofrivilliga timtjänster och deltider inom äldreomsorgen ska erbjudas heltid.

Kommunen bör undersöka hur ett försök med sex timmars arbetsdag skulle kunna fungera. Liknande försök har gjorts i andra kommuner och

visat att sjukfrånvaron har minskat kraftigt, sjuklönekostnaderna sänkts och personalen trivs bättre. En förkortad arbetstid inom omsorgen innebär både bättre kvalitet och bättre arbetsmiljö.

Integration

Mörbylånga har tagit ett stort ansvar för att ta emot nyanlända och asylsökande. De satsningar som är viktigast nu är att erbjuda bra svenskundervisning till de nyinflyttade, inte bara till de som fått uppehållstillstånd, utan också till de asylsökande som väntar på besked om de får stanna. Ju tidigare man har möjlighet att lära sig språket, desto lättare blir det att komma in i samhället. Viktigt är också att erbjuda samhällskunskapsundervisning. Att veta hur det svenska systemet är uppbyggt är en grundbult för den som ska klara sig på egen hand när asylprocessen är avklarad.

Näringsliv och kultur

Mörbylånga kommun har den märkliga ordningen att näringsliv och kultur organisatoriskt lagts ihop. Tänker man lite närmare på saken är det inte så dumt tänkt. Kommunens två stora näringar är lantbruket och besöksnäringen, som när det gäller södra Öland mer handlar om kultur- och naturvärden än om sol och bad. Världsarvet Södra Ölands odlingslandskap är en av kommunens stora tillgångar. Vänsterpartiet vill tillsätta en projektgrupp för skapandet av ett "Världsarvets hus". Det bör inte enbart vara en utställningslokal, utan också bli ett viktigt centra för såväl studenter och forskare vid sidan av betydelsen som vädersäkert besöksmål. För att stödja den andra viktiga näringen, jordbruket, bör kommunens upphandlingsarbete koncentreras på att hitta vägar för att säkra att inköp till storhushåll består av närproducerade och ekologiska varor.

Många små företag har svårt att hitta kompetent personal. Vi behöver bättre se över vad som kan göras för att underlätta och skapa förutsättningar för fler jobb i småföretag till exempel genom lärlingssystem. Detta är inte minst viktigt för att ta väl hand om de nya medborgare som nyligen kommit från andra länder.

Kommunen erbjuder idag regelbundna informationsträffar för företagen. Utöver detta skulle man även erbjuda kurser inom de områden småföretagarna brukar efterfråga mest, till exempel ekonomi/bokföring, datakörkort, produktion av webbplats och marknadsföring. Här är samarbetet med Kalmar Science Park och Linnéuniversitetet en viktig del. På sikt borde det vara naturligt att en universitetsutbildning kring turism eller jordbruk finns där turismen och jordbruket är som starkast.

Vi måste satsa än mer på besöksnäringen. Det är en växande bransch som ger jobb i vår kommun. Besöksnäringen leder till utvecklingen av den lokala miljön och den skapar arbetstillfällen. Därför måste näringens intressen tas med vid planering av markanvändning, jordbruk, infrastruktur och kommunikation.

Alla måste vara välkomna att ta del av det Öland har att erbjuda. Den som är rörelsehindrad har idag ingen möjlighet att svalka av sig genom att ta sig ett bad.

Baden i Mörbylånga och Färjestaden måste tillgänglighetsanpassas. Detta ska vara klart till sommaren 2017. Vi avsätter därför en miljon i vår budget för att detta ska kunna göras.

Politisk organisation

Den politiska majoriteten i Mörbylånga kommun har huvudansvaret men även oppositionen måste spela en konstruktiv roll. Därför vill vi att det tillskapa en funktion som oppositionsråd på heltid.

Skillnader i äskanden jämfört med majoritetens förslag

Politisk verksamhet

Vänsterpartiet vill inte höja arvoden till kommunens politiker och sparar därmed 112 000 kronor under budgetposten politisk verksamhet.

Verksamhetsstöd

Vänsterpartiet vill ge alla anställda, som så önskar, rätt att gå upp till heltid. Kostnaden blir 2 860 000 kronor.

Teknisk affärsverksamhet

Vänsterpartiet har inga ytterligare förslag utöver majoritetens äskanden.

Kultur och näringsliv

Vänsterpartiet anser att alla har rätt att svalka sig i badet en het sommardag och anslår därför en miljon för att tillgänglighetsanpassa badeb i Mörbylånga och Färjestaden.

Arbetet med planering av ett "Världsarvets hus" måste påskyndas och Vänsterpartiet satsar därför 100 000 kronor för en projektgrupp.

M-verksamheten vård och omsorg

Vänsterpartiet har inga ytterligare förslag utöver majoritetens äskanden.

M-verksamheten barn och ungdom

Vänsterpartiet vill satsa 2 000 000 mer än i majoritetens förslag på att behålla lärartätheten i kommunens skolor.

Kommunen bör satsa 500 000 kronor för att få ett fungerande arbete med genuspedagogisk inriktning i förskolan.

Vänsterpartiet vill anslå 500 000 kronor för utveckling av kulturskolan.

Miljö- och byggnadsförvaltningen

Vänsterpartiet har inga ytterligare förslag utöver majoritetens äskanden.

Lönepott

Vänsterpartiet vill avsätta 3,4 % tilllöneökningar som ett led i att göra Mörbylånga kommun till en attraktiv arbetsgivare, där man som anställd väljer att stanna kvar.

Vänsterpartiets förslag till driftsbudget 2017

	Budget 2016	Resursfördelning/ äskande	Budget 2017
Politisk verksamhet	-14 224	-500	-14 724
Verksamhetsstöd	-122 692	-15 658	-138 350
Teknisk affärsverksamhet	-42 712	11 750	-30 962
Kultur och näringsliv	-33 069	-1 100	-34 169
M-verksamheten vård och omsorg	-287 522	-6 241	-293 763
M-verksamheten barn och ungdom	-307 397	-55	-307 452
Miljö- och byggnadsförvaltningen	-8 237	-750	-8 987
Politiken och verksamheterna totalt	-815 853	-12 554	-828 407
Avskrivningar	-42 000	-2 000	-44 000
Finansförvaltning	71 422	-2 931	68 491
Lönepott	0	-20 400	-20 400
Allmän prisökning	0	0	0
Finansiella intäkter och kostnader	-500	7 000	6 500
Summa	-786 931	-30 885	-817 816
Skatteintäkter	625 237	34 080	659 317
Statsbidrag	161 774	5 024	166 798
Fördelning av välfärdsmiljarderna			
Kultur och näringsliv	0	-200	-200
M-verksamheten vård och omsorg	0	-6 500	-6 500
M-verksamheten barn och ungdom	0	-4 000	-4 000
Välfärdsmiljarder prel. fördelning	0	13 121	13 121
Resultat	80	8 219	8 299